

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVSCHI
Telefon 13—74

Lucrările Adunării Eparhiale.

În numărul trecut dând sumarul deschiderii Adunării eparhiale, acum vom înregistra în formă succintă lucrările acestei adunări.

Ședința a doua: Luni a. m.

După citirea și verificarea procesului verbal al ședinței prime, după acordarea unor concedii și distribuirea actelor nou intrate comisiilor respective, P. S. Sa prezintă o adresă referitoare la împărțirea averilor comune cu arhidieceza Sibiului. Se predă comisiunii financiare spre studiere și referare.

Dep. V. Gan face propunerea, ca prin Consiliul eparhial să se intervină la Minister pentru a introduce în bugetul anului viitor și salariile cantorilor bisericești, deoarece proiectul pentru armonizarea salariilor prevede și pe cantori între salariați. Se primește.

Intrându-se în ordinea de zi, dep. V. Gan, raportorul comisiunii organizatoare prezintă raportul general al Consiliului eparhial, care în 13 puncte înregistrează faptele mai importante privind Biserica în general și eparhia noastră în special.

Aci se accentuează investirea conform constituției a A. S. R. Prințului Mihai cu dreptul de moștenire al Tronului, precum și faptul că M. Sa Regele a trecut în anul acesta peste o boală grea, în care timp în toate bisericile s'au făcut rugăciuni pentru însănătoșare, și spre marea bucurie a tuturor cetățenilor acestei țări, Dumnezeu s'a îndurat și a ușurat suferințele M. Sale.

Apoi e vorba despre ținerea la București a celui dintâi congres național al Bisericii ort. din țara întregă, unde s'au făcut primele lucrări de organizare, alegându-se

comisiunile permanente, consiliul central, eforia centrală, totodată compunându-se și o serie de regulamente reclamate de noua organizare bisericească.

Se reportează despre organizarea nouilor instanțe judecătorești ale Bisericii, continuarea lucrărilor la Catedrală, sfințirea crucilor și clopotelor acesteia. P. S. Episcop, deși în repetate rânduri încercat de indispoziții supărătoare de boală a făcut mai multe vizitații canonice, a sfințit Biserica Mănăstirii „Sf. Ana“ din Rohia, a săvârșit serviciul divin la punerea pietrii fundamentale la biserica din Turda, a luat parte la toate festivitățile publice din orașul nostru, a participat la ședințele congresului național bisericesc, la ședințele sf. Sinod și la Senat, unde a rostit și o cuvântare în legătură cu legea chiriilor. Episcopia noastră a avut onoarea să primească în Cluj pe M. Sa Regele, cu care ocazie M. Sa a binevoit a consimți ca pe unul din clopotele Catedralei noastre să i-se graveze numele. Ne-a vizitat I. P. Lor Patriarhul Miron, Arhiepiscopul Gurie dela Chișinău, P. S. Lor Lucian al Romanului, Roman și Andrei dela Oradia, Ioan Stroia al Armatei.

S'a înființat un nou protopopiat al Maramurășului.

Acte intrate 7800, ședințe s'au ținut 41.

La propunerea raportorului Adunarea cu deosebită satisfacție ia la cunoștință raportul general, cu propunerea — care se primește — ca Consiliul eparhial să ordoneze executarea dispozițiilor respective din Statut referitor la înființarea în fiecare parohie a unui comitet misionar de combaterea sectelor, și să precizeze atribuțiile scaunelor protopopești.

Adunarea face P. S. Sale o caldă manifestare de dragoste pentru munca și părinteasca grijă de care dă dovadă în mod atât de desinteresat pentru binele ocștesc.

Dep. *P. Mefes* citește raportul comisiei bisericesti și constată cu bucurie sporul sufletelor, scăderea concubinajelor și nașterilor ilegite. Apoi stăruie îndeosebi asupra construcției Catedralei și necesității de a se afla mijloace pentru întreținerea ieftină sau gratuită în internat a studenților în teologie și pentru complectarea bibliotecii Academiei teologice.

Propunerea dep. *A. Ludu* de a se impune studenților în teologie o uniformă, în urma lămuririlor dep. *Dr. I. Pașca*, rămâne să fie rezolvită de autoritățile bisericesti superioare.

S'au sfințit mai multe biserici noi. Curentul de revenire la legea strămoșcască continuă. Au fost reprimiți 2116 credincioși trecuți dela uniți, între cari și doi preoți, trei dela reformați și șapte deja sectari. Se discută apoi pe larg necesitatea intensificării propagandei antisectare, răspândindu-se permanent în presă articole religioase, tipărindu-se broșuri de combatere sistematică a doctrinelor sectare, cerându-se ajutoare materiale dela Stat și înscriindu-se în bugetele parohiilor sume speciale în acest scop. Asemenea se hotărăște înlesnirea tipăririi cărții antisectare scrisă de ierom. Mandița.

Dep. *Bogdan-Duică*, în numele comisiei culturale, referență asupra raportului cultural al Consiliului, accentuând cu satisfacție tendința tot mai pronunțată a poporului de a-și trimite copiii la școală. Consiliul va stăruie ca în școlile noastre să funcționeze învățători ortodocși și catehizarea să se facă în condițiile reclamate de Biserică. Chestiunea edificiilor școlare ale Eparhiei, întrebuințate de Stat pentru școală, să se reguleze cu Statul în bună înțelegere. D-sa stăruie pentru plata sumelor de răscumpărare a școlilor confesionale de către Stat, preconizând modalitatea plății în anuități, iar în schimbul locurilor pe care sunt zidite școlile, Biserica să primească altele.

Dep. *L. Gherman*, raportorul comisiei financiare, exprimă în numele comisiei mulțumiri alese pentru frumosul spor rea-

lizat de eparhie pe teren financiar ca o dovadă de bună chivernisire și râvnă, îndeosebi din partea P. S. Sale.

Înființarea tipografiei se ia la cunoștință cu multă bucurie. Se subliniază faptul că pentru instituțiile Bisericii s'au făcut donații mari din partea credincioșilor.

Consiliul va face energice intervenții la Guvern pentru sprijinirea zidirii Catedralei.

În acest scop Adunarea hotărăște să se trimită On. Minister al Cultelor o telegramă — urmată de-o adresă explicatoare — solicitându-se de urgență cele 10 milioane promise pentru continuarea lucrărilor.

Se hotărăște ca din fondul de pensii să se dea ajutoare minorilor orfani cari sunt la studii.

În parohiile unde nu sunt biserici și case parohiale corespunzătoare, preoții să fie obligați a lua inițiative în vederea creării fondurilor de zidire. Consiliul va dispune elaborarea mai multor planuri-tip de case parohiale, pe care le va trimite gratuit parohiilor, făcând totodată intervenții stăruitoare pentru obținerea gratuită a materialului lemnos necesar zidirilor de case parohiale.

Pentru repararea nedreptății făcute cu ocazia împrumutării parohiilor și bisericilor, se va redacta un memoriu, pe care parlamentarii, membrii ai Adunării, să-l prezinte ministrului de agricultură, cu lămuririle necesare.

În chestia salarizării preoților Adunarea cere să se aibă în vedere preoții din munți și ajutorul extraordinar dat acestora de Stat, să fie permanentizat.

Se mai discută chestia contribuțiilor credincioșilor pentru preoți, hotărându-se ca nici într'un caz să nu se mai apeleze la incasarea lor prin organele administrative, ci numai pe cale pașnică și cu multă finețe de tact pentru a se evita orice nemulțumire.

Ședința a treia, Luni p. m.

Înainte de a se intra în ordinea de zi, dep. *A. Mandeal* face următoarea interpellare:

„Presa din București în timpul din urmă insistă din nou asupra chestiunii bine cunoscute a concordatului, se susține chiar

ca fapt împlinit că acest concordat cu ocaziunea vizitei dlui ministru V. Goldis la Roma ar fi fost iscălit de ambele părți.

Eu cred, că fiii credincioși ai Bisericii noastre ortodoxe și cetățeni loiali ai patriei, cari cunosc din dovezile istoriei noastre de veacuri, atitudinea Vaticanului față de Biserica și Neamul nostru din Ardeal, consideră acest act ca o nouă tentativă față de Biserica noastră ortodoxă și față de interesele Statului românesc.

Convingerea noastră este că Vaticanul intenționează a-și menține toate prerogativele și favorurile acaparate sub dominațiunea trecută prin umilirea și păgubirea Bisericii ortodoxe și că prin acest concordat Vaticanul tinde să-și asigure în țara românească o situație excepțională care nu cadrează cu spiritul democratic al Constituției țării noastre.

Nu avem temere de o concurență a Bisericii catolice, căci dacă Biserica noastră ortodoxă n'a sucombat în vremile vitregi ale trecutului îndelungat, cu atât mai puțin va sucumba acuma când a ajuns să răsuflă liber în țara sa.

Dar sentimentul de dreptate și echitate pentru toate neamurile și concepția democratică a Constituției țării noastre ne face să cerem ca nedreptățile din trecut să fie abrogate odată pentru totdeauna. De aceea îmi iau voie a întreba pe P. S. Sa Episcopul nostru:

1. Are P. S. Sa cunoștință de cuprinsul acestui concordat?

2. Are P. S. Sa cunoștință, că de fapt acest concordat a fost iscălit de dl ministru al cultelor V. Goldis?

3. Are P. S. Sa cunoștință că acest concordat este jignitor pentru interesele Bisericii noastre ortodoxe și față de interesele Statului român?

4. Ce măsuri a luat P. S. Sa pentru zădărnicierea unui act păgubitor și potrivit Bisericii și Statului nostru ortodox?

La aceasta interpelare P. S. Episcopul crezând că nu poate întârzia cu răspunsul a făcut următoarea declarație:

„Știu că guvernele trecute și guvernul actual au urmat și urmează pertractări în chestia încheierii unui concordat cu Papa, și știu că în zilele trecute dl ministru V.

Goldis a fost la Roma în acest scop. Nu am nici o știre ca concordatul să se fi semnat, și nici nu pot presupune că un bărbat cu trecut în Biserica noastră și un apărător sincer al dreptului Bisericii în congres, în adunări eparhiale și în Parlament, ar putea semna un angajament jignitor pentru Biserica noastră peste tot și în special pentru eparhia noastră. Dacă totuș influențe externe și factori mai puternici ar putea să determine Guvernul actual să facă un aranjament păgubitor pentru Biserica și după părerea noastră și pentru Stat, îmi voi ține de datorință să convoc și consult Adunarea eparhială în sesiune extraordinară, iar Eu personal voi stăru cu votul meu și cred că cu al tuturor Arhiereilor Bisericii noastre, ca să zădărniciim punerea în aplicare și ratificarea unui astfel de act dăunător țării. Noi nu vom căuta să intrăm în conflict cu Guvernul, dar suntem hotărâți să combatem cu toate armele legale un concordat cu un factor extern, câtă vreme după Constituție avem noi dreptul de a aranja situația de drept a tuturor Bisericilor prin legea Cultelor fără să sacrificăm ceva din drepturile Statului nostru suveran, independent și cu majoritatea zdrobitoare a cetățenilor aparținători Bisericii dominante de Stat“.

În acelaș sens au vorbit și dep. *dr. V. Sava*, *dr. S. Stanca* și *Gh. Bogdan-Duică*, iar Adunarea hotărăște redactarea unui protest în care să se ceară ca semnării concordatului să-i premeargă reglementarea cultelor. Se alege o comisiune conzistând din dep. *Gh. Bogdan-Duică*, *Seb. Stanca* și *N. Vasiliu*, care se încredințează cu redactarea protestului.

În continuarea ședinței dep. *dr. Meteș*, raportor al comisiunii bisericești, aduce în discuție chestiunea repaosului duminical, hotărându-se intervenții energice la Guvern pentru respectarea lui.

Normativul Internatului Academiei teologice rămâne mai departe aplicat în mod provizoriu.

Dep. *dr. A. Buzdug*, prezintă cererea credincioșilor din parohia Mureș-Port (jud. Alba-Iulia) ca biserica și casele parohiale de acolo, folosite de uniți, deși la Cartea Funduară sunt înscrise pe seama Statului,

să fie date ortodoxilor, cu atât mai mult, că numărul uniților e inexistent față de al ortodoxilor, ba uniții n'au acolo nici parohie organizată. Adunarea eparhială ascultând deslușirile P. S. Sale și ale deputatului Meteș, hotărăște să se facă intervențiile necesare la toate forurile competente, ca credincioșii ort. să fie satisfăcuți în justele lor cereri.

Comisia de organizare prin raportorul dr. S. Stanca, comunică Adunării adresa Consiliului metropolitan pentru alegerea deputaților, cinci clerici și zece mireni în Congresul metropolitan dela Sibiu, care va funcționa până se vor rezolvi chestiunile încă nelichidate și comune ale eparhiilor din Ardeal. Alegerea se va face în 5 cercuri electorale pentru alegerea deputaților clerici și 10 pentru mireni.

P. S. Sa arată stadiul lichidării averilor comune cu arhidieceza Sibiului, comunicând că a primit zilele acestea un răspuns care îndreptățește speranța unei soluționări favorabile a chestiunii. P. S. Sa apelează la viitorii deputați în Congresul metropolitan să susțină cu hotărâre interesele juste ale eparhiei noastre.

Dep. S. Stanca, arată antecedentele înființării protopopiatului Maramurășului cu sediul în Sighet, care oraș se ținea de eparhia Orăzii, dar a fost cedat Clujului în schimbul a 6 parohii trecute dela Cluj la Oradea.

Cererea parohiei Măgoaja de a trece din protopopiatul Dejului la al Lăpușului, și a parohiei Ida, dela Bistrița la Reghin, nu se aprobă.

În diferendul dintre eparhia Clujului și arhidieceza Sibiului în chestiunea filiei Gălăuțaș de lângă Toplița, Adunarea deferă chestiunea Congresului metropolitan.

Comisiunea economică-financiară prin raportorul A. Ludu prezintă Adunării eparhiale bugetul Internatului Academiei teologice cu propunerea ca pentru sporirea contingentului studenților în teologie, cu începerea anului viitor să se acorde studenților merituosi și săraci ajutoare în suma de lei 60.000. Se primește.

Discuții bogate și interesante provoacă chestiunea alimentării Bibliotecii Academiei teologice, căreia, deși i-se recunoaște importanța și necesitatea covârșitoare, i se

afectează pentru 1927 numai 30.000 lei din lipsa de fonduri.

Dep. A. Ludu citește apoi donațiunile mai importante primite în cursul anului, iar Adunare exprimă recunoștință mărinimoșilor donatori.

Ședința a patra: Marți a. m.

După citirea și verificarea procesului-verbal al ședinței premergătoare, dep. Gh. Bogdan-Duică dă citire protestului Adunării eparhiale împotriva încheierii Concordatului, adresat I. P. S. Patriarhului și dlui Ministru al Cultelor. Protestul adoptat cu unanimitate are următorul text:

„Adunarea eparhială a Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului neliniștită de lipsa de informații precise relative la Concordatul cu Roma și temătoare că acest Concordat, — imitând concordate vechi și bine cunoscute — va căuta să realizeze și în patria noastră drepturi jignitoare pentru situația Bisericii dominante, sau izbitoare în conștiința religioasă a Românilor ortodoxi — s'a crezut datoare a pune în discuție Concordatul și a decis să Vă comunice părerea sa, părerea pentru a cărei îndeplinire eparhia este decisă a lupta energic.

1. Adunarea eparhială cere ca înainte de orice concordat să se aducă în Parlament și să se voteze legea cultelor.

Parlamentul, fiind opinia publică a țării și singurul factor legislativ în sensul opiniei publice a poporului român, are dreptul de-a decide, în ultimă instanță, ca reprezentant și al suveranității naționale. Adunarea eparhială este de părere că pe ea nimic n'o poate obliga la liniște afară de votul Parlamentului și de consecvențele lui legale.

2. Mai departe Adunarea eparhială crede, că, după votarea legii cultelor, atunci bine cunoscute țării și Romei, Concordatul va însemna un caz special cu posibile variații a căror practică ne mai fiind amenințătoare sau nesigură, nu va mai întâmpina nici o opoziție din partea poporului român.

3. Concordatul cu Roma, în cursul vremurilor chiar aderenți ai Bisericii greco-catolice l-au declarat, în gazete, reviste, adunări, ca mijloc de-a face prin el politică națională.

Noi credem, că părerile de sub punctul 1 și 2 sunt singurele care formulează o politică bisericască și națională, și că nici un factor nu va avea lipsa de prevedere de-a ignora această condiție de legiferare bisericască, admisă și de singurii credincioși români pe care Concordatul îi va privi mai deaproape.

Aducându-Vă aceste păreri și hotărâri la cunoștință, Vă rugăm să aveți bunătatea de a da perfectă atenție părerilor exprimate de Adunarea eparhială a episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

jului și a ne da cât mai curând vre'un semn că putem fi liniștiți despre viitorul a cărui dreaptă întemeiere mai ales în chestiuni religioase, este precum știm, una din preocupările D-voastre."

În continuarea ședinței deputatul V. Gan prezintă regulamentul Sf. Sinod referitor la reglementarea întregirii parohiilor, care în Ardeal s'a făcut prin alegere, iar în toate celelalte ținuturi ale țării prin numire din partea Episcopilor.

Noua lege de organizare tinde însă spre unificare și pe acest teren, tendința generală fiind ca preotul să fie numit. Chestiunea, dată fiind importanța ei, a fost discutată amănunțit, dar cu o laudabilă obiectivitate. Au vorbit în această chestiune deputații N. Vasiu, dr. Meteș, Mureșan, Pletosu, dr. Stanca ș. a. toți fiind de părerea că sistemul electiv, știute fiind nemulțumirile și disenziunile provocate în aplicarea lui, nu poate fi preferat numirilor de preoți având garanță în persoana Episcopului.

În fine se hotărăște introducerea, în mod provizoriu, și pe teritoriul episcopiei Clujului a regulamentului întocmit de Sf. Sinod, urmând ca el să se aplice până ce Congresul național bisericesc va redacta un regulament unitar și definitiv pentru Biserica din întreaga țară.

S'a procedat apoi la alegerea Consiliului eparhial pe anii 1927—1931, a membrilor în Consistorul spiritual metropolitan și la complectarea vacanței din Consistorul spiritual eparhial.

Rezultatul scrutinului e următorul:

Consiliul eparhial 1926—1931.

I. Secția bisericească.

Ordinari: 1. Rămâne vacant pentru vicariu. 2. Ocupat definitiv (Dr. S. Stanca). 3. Ocupat definitiv (Dr. V. Sava). 4. Ocupat definitiv (A. Ludu). 5. Dr. Ioan Lupaș, protoiereu. 6. Vasile Gan, protopop.

Suplitori: 1. Gregoriu Pletosu protopop. 2. Petru Popoviciu protopop. 3. Jovian Mureșan protopop.

II. Secția culturală-școlară.

Ordinari. Cler: 1. Dr. Ioan Vasca arhidiacon, prof. Acad. teol. 2. Nicolae Vasiu protopop.

Mireni: 3. Gheorghe Bogdan-Duică prof. univ. 4. Alexandru Lapedatu prof. univ. 5. Dr. Valer Moldovan adv. 6. Dr. Vasile Pahone adv.

Suplitori. Cler: 1. Ștefan Rusu protopop.

Mireni: 2. Aurel Ciortea dir. Acad. com. 3. Nicolae Bogdan director.

III. Secția economică-financiară.

Ordinari. Cler: 1. Zaharie Man protopop. 2. Laurențiu Curea presbiter.

Mireni: 3. Dr. Alexandru Dragomir adv. 4. Gavril Buzura adv. 5. Antonie Mandea director. 6. Petru Meteș adv.

Suplitori. Cler: 1. Aurel Mun'ean protopop.

Mireni: 2. Victor Stancu prof. univ. 3. Dr. Ioan Pop adv.

Consistoriul spiritual metropolitan.

Ordinar: Dr. Ioan Pașca, prof. Acad. teol.

Suplitor: Vasile Maximilian.

Consistoriul spiritual al eparhiei:

Teodor Colușiu.

Ședința a cincea, Marți p. m. Închiderea sesiunii Adunării eparhiale.

După verificarea procesului verbal al ședinței trecute, Adunarea a procedat la dezbaterile celor din urmă puncte ale ordinii de zi.

Dep. D. Antal ocupându-se de chestiunea salarizării protopopilor, arată că proiectul de lege al armonizării n'o tratează echitabil. Prin noua lege de organizare bisericească mărinduli-se atribuțiile și având de făcut o mulțime de deplasări și contro-uri în parohii, protopopii să fie retribuiți ca și funcționarii de control (medici, pretori, etc.) Cere salarizarea lunară a clerului, la fel cu ceilalți salariați ai Statului. Propune să se înființeze conferințe protopopești la episcopie. La acestea răspunde P. S. Sa dând asigurări că va face tot ce-i stă în putere ca situația clerului să se amelioreze sub orice raport, dar sistemul plății lunar este imposibil, și în interesul preoților.

Dep. A. Ludu prezintă instrucția la regulamentul pentru administrarea averilor bisericești din parohii și protopopiate. Iau parte la discuție dep. Gan, Baba și Popa. Regulamentul se primește cu precizarea ca Consiliul eparhial să dea protopopilor toate lămuririle necesare în aplicarea lui.

Dep. L. Gherman raportează asupra chestiunii împărțirii fondurilor și fundațiilor comune cu eparhia Sibiului, înfățișându-i toate fazele prin care a trecut. Adunarea ia act de actele prezentate și autorizează pe P. S. Sa să ia din nou contact cu Sibiul, reînnoind și mandatul dep. Sava

și Dragomir, delegați ai eparhiei, pentru soluționarea definitivă a chestiunii.

Dep. Șt. *Bejan* prezintă bilanțul financiar al eparhiei pe anul 1926 și bugetul pe 1927. Rezultă din expunere că toate fondurile eparhiei au fost sporite în cursul anului. — Se aprobă.

Biserici noi s'au zidit 23, reparat 29. Case parohiale s'au construit 9, reparat 23.

Epuizându-se ordinea de zi P. S. Sa închide sesiunea, dând expresie satisfacției sale pentru rezolvarea atât de frumoasă a chestiunilor puse la ordinea zilei. Mulțumește deputaților pentru concursul binevoitor ce l-au dat la lucrările Adunării și-i roagă ca în viitor să poarte același interes pentru problemele Bisericii.

La cuvântul deputatul *N. Bogdan*, care în numele Adunării și în cuvinte dozate de cea mai palpabilă simțire exprimă vrednicului său prezident și șef al eparhiei mulțumirile cele mai bine simțite și recunoștința cea mai sinceră pentru munca neobosită, jertfele mari ce le aduce pe altarul Bisericii și al Neamului, în orice împrejurări și fără șovăire, și rugând pe Dumnezeu să-l țină încă mulți ani în fruntea eparhiei, termină cu cuvintele: „Ne împlinim o fiască și bisericască datorie dorind P. S. Sale, să fie sănătos și să-și poată termina opera“.

Serbare la Bistrița.

În seria evenimentelor însemnate pentru eparhia noastră, Dumineca de azi înseamnă o sărbătoare în plus, căci astăzi P. S. nostru episcop *Nicolae* se află la Bistrița, pentru a săvârși serviciul punerii pietrii fundamentale la Biserica ortodoxă, care în curând se va înălța și în acest oraș, lipsit până acum de un potrivit lăcaș de închinare, arătând astfel încă odată tuturor, că sub înțeleapta și viguroasa conducere a unui bărbat înțelegător al nervului timpului, eparhia Clujului, abia de curând reînviată, cu pași repezi se ridică la locul demn de numele Voevodului, care i-a dat existență pentru prima dată.

Până nu de mult, în urma vitregiei timpurilor, credincioșii noștri în Bistrița nu erau prea mulți la număr, astăzi însă nu-

mărul lor e impozant, avem mulți și buni creștini în elita societății, e centrul unui înfloritor protopresbiterat.

După mărețele serbări bisericesti dela Turda și Târgul-Murăș, unde se înălță falnice biserici, astăzi a sosit timpul mării bucurii și pentru credincioșii din Bistrița, cari vor asista cu vădită mulțumire și mândrie sufletească la măreața solemnitate a punerii pietrii fundamentale a bisericii ortodoxe. Și serbarea va fi cu atât mai măreață, fiindcă pe lângă preoți cari îl vor însoți pe P. S. Sa, va fi de față însuși dl ministru al cultelor *V. Goldiș*, precum și numeroși fruntași ai Bisericii, membrii ai Adunării noastre eparhiale, cari vor pleca împreună cu P. S. Episcop.

Deie Domnul, ca P. S. Sa să fie încă mulți ani în deplină sănătate, ca să poată sfinți lăcașuri de închinare în toate locurile unde se simte nevoie.

General Berthelot la Cluj.

Vineri, 27 Maiu, a sosit în Cluj generalul *Berthelot*, gloriosul comandant al trupelor aliate din România în cursul marelui războiu de întregire al neamului.

Orașul întreg a îmbrăcat haină de sărbătoare, arborând drapelul tricolor. Gara era împodobită cu flori iar drapelul român și cel francez fălăiau mândre în aer. Înainte cu o oră, peronul gării era tixit de un public numeros, doritor să salute pe marele prieten al României. Era de față: P. S. Sa Episcopul *Nicolae* al Clujului, înconjurat de cler și profesorii Acad. teol., Generalul-comandant *Pap* cu statul său major, Consulii statelor străine în frunte cu cel francez, contele de *Laigue*, Prefectul județului, reprezentanții Universității, etc. etc. studențime, cercetași, elevi și e-leve în frumoase costume naționale.

La intrarea trenului în gară muzica militară întonează imnul francez iar publicul izbucnește în frenetice urale. Îl salută P. S. Episcop cu alese cuvinte în numele Bisericii, Generalul *Pap* îi aduce salutul Armatei. Mai vorbește Prefectul județului, reprezentantul: Universității, Primăriei, ofițerilor de rezervă, studențimii și Consulul Franței, iar gingașe domnișoare în splen-

dide costume naționale îi predau frumoase buchete de flori. Răspunde în câteva cuvinte Generalul Berthelot, mulțumind tuturor pentru frumoasa primire. Au urmat apoi prezentările.

Seara a avut loc un banchet intim dat de autoritățile militare, iar a doua zi o recepție la Consulatul francez, în onoarea valorosului cetățean al Franței și cetățean de onoare al României.

Deces. În comuna Aciiu, jud. Sibiu, în cinstita vârstă de 74 ani, a încetat din viață fostul epitrop al Bisericii și primar, *Vasile Ivan*, fratele P. S. nostru episcop Nicolae. — Din acest dureros incident, Consiliul eparhial și Corpul profesoral al Academiei în corpore s'au prezentat la P. S. Sa, în cernite cuvinte exprimându-i adânc simțite și sincere condolări pentru marea pierdere suferită. — Pe cel reposat să-l odihnească bunul Dumnezeu în lăcașurile fericirilor cerești, cele de nimeni turburate.

Festival. Societatea „Credința Ortodoxă” a studenților în teologie din Cluj, aranjează în ziua de 12 Iunie, Duminică Sf. Rusalii în Dej, un *Matineu-Artistic-Literar* urmat de o *Serată dansantă*, la care cu drag invită pe toți cei cari doresc să participe.

Papa despre unirea bisericilor creștine. „Pentru a se uni, trebuie înainte de toate să se cunoască și să se iubească. Dacă încercările de unire au dat greș de atâtea ori este din pricină că părțile în cauză nu se cunoșteau îndeajuns. Dacă sunt prejudecăți și de o parte și de alta, ele trebuie înlăturate. E aproape de necrezut să întâlnești la frații noștri separați, din orient, atâtea prejudecăți împotriva bisericii catolice. Dar și catolicii n'au totdeauna o părere dreaptă, despre frații lor separați. Lipsește iubirea frățească, pentru că nu se cunosc. Nu se știe îndeajuns, tot ceea ce e de preț, bun și creștinesc în resturile vechiului adevăr universal. Bucățiile rupte dintr'o rocă auriferă, conțin și ele aur. Vechile comuni.ăți creștine ale orientului, păstrează o atât de venerabilă sfințenie, în cât ele merită nu numai respectul, dar și toată simpatia noastră”.

Metropolia Moldovei.

Rețeta de sănătate a lui Masaryk. — Cu prilejul împlinirii vârstei de 77 ani, președintele republicii cehoslovace a făcut declarații asupra conservării sănătății, cam în felul acesta: „Trăiește moderat, căci multă lume mănâncă și bea prea mult; caută ceriul senin, aierizește-ți locuința des și nu fugi de soare, dimpotrivă, aleargă după razele lui. Gimnastică rațională, iar înainte de ea o baie rece calmează nervii. Croiește-ți un program pe care să-l urmezi cu sfințenie și crede în steaua ta.

PARTEA OFICIALĂ

Pentru nenorocii din Năsăud

Orășelul cu vechi tradiții culturale, cu frumos și glorios trecut în analele istoriei Ardealului — a fost greu lovit prin focul năpraznic din Joia Mare, care a nimicit locuințele și gospodăriile alor 50 de cetățeni, lăsându-i în cea mai neagră mizerie.

Facem un călduros apel către toți jiii Bisericii noastre, ca să contribuie cu obolul lor la alinarea suferințelor celor nenorociți. — Spre acest scop, deschidem o colecție benevolă și invităm întregă profețimea noastră să colecteze daruri benevole — și să le administreze prin oficiile protopopcești la caseria eparhială până la 15 Iulie a. c. — Din partea noastră — deschidem colecta cu 5000 Lei.

Cluj, la 26 Mai 1927.

NICOLAE,
Episcop.

Nr. 3818—1927.

Ordin-Circular.

Invităm On. Oficii parohiale, ca pentru construcțiile noi și reparațiile de biserici și case parohiale ce obvin, în primul rând să ceară oferte dela măiestrii noștri români, cari spre bucuria noastră dau dovezi, că pot concura industria străină și ca preț și ca execuție. — Căci sprijinirea meseriașilor răsăriți din rândurile credincioșilor Bisericii și Neamului nostru constituie consolidarea însăși a Bisericii și Statului, ceea ce e o datorie imperioasă azi pentru toți bunii români.

Cluj, la 30 Mai 1927.

Consiliul Eparhial.

Nr. 110—1927. par.

Anunț de licitație.

Biserica ortodoxă și gr.-cat. din *Hodac* (judetul Murăș) vînd din Dumbrava Tircului, care e în apropierea abia de 1 km. de stația calei ferate, 720 bucăți lemne de stejar, pe picioare, cu conținut 2392 m³ lemn de fasonat; 1420 m³ lemn de focărit din trunchi și 972 m³ lemn de focărit

din crengi. Prețul strigării e Lei 475.845.—. Licităția se va ținea la 10 Iunie a. c. la 11 ore a. m. în Cluj la Direcțiunea XI. Regională silvică. Cei cari doresc a licita vor avea înainte de începerea licitației, a preda comisiei de licitare ofertele închise și sigilate, în cari vor fi indus vadium de 10% corăspunzător sumei oferite.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea la Ocolul Silvic Isticeu din Gurghiu și la Direcțiunea XI. Regională Silvică din Cluj.

Hodac, la 25 Maiu 1927.

În numele bisericilor: ortodoxă și gr.-cat. din Hodac:

Zacharia Lupu,
paroh ortodox.

Leon Tîrnăvean,
paroh gr.-cat.

Nr. par. 36/1927

3—3

Licităție minuendă.

Consiliul parochial ortodox român din comuna Berghia, județul Mureș, dă în întreprindere pe cale de licitație minuendă zidirea bisericii, conform planului și devizului aprobat deja de Ven. Consistor eparhial cu Nr. 2445/927 și invită pe cei interesați, ca până în 14 Iunie a. c. oara 12 a. m. să-și înainteze consiliului parochial oferte în scris închise și sigilate.

Licităția se va ținea în aceeași zi la ora 2 p.m.

Comuna bisericească va da numai bani. Deci atât materialul necesar, cât și lucrătorii și transportul cad în sarcina anteprenorului ce va lua lucrarea.

Concurenții vor depune un vadiu în număr, hărții de valcare, libele de bancă acceptabile, sau imobil liber de sarcini, de cel puțin 10% asupra prețului total din deviz, care e de lei 661.923.50.

Planurile proiectul de deviz și condițiunile speciale de executare se pot vedea la oficiul parochial ortodox român din Berghia.

Consiliul își rezervă dreptul de-a încredința zidirea bisericii, fără considerare la prețuri și condiții, aceluia dintre oferenti, care va prezenta mai multă garanție și soliditate.

Epitropia nu supoartă speșele de participare la licitație.

Berghia, la 8 Mai 1927.

Mihail Chibeleaur
preot ort. rom.

Vasilie Oltean
epitrop I.

Ștefan Russu
protopop.

Nr. 576/927.

3—3

Concurs

de dare în întreprindere a zidirii bisericii din parohia Luierin, protopopiatul Reghinului.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că la data de 5 Iunie 1927, se va ținea darea în întreprindere prin licitațiune publică, a zidirii bisericii din Luierin. Licitățiunea se va ținea în localul școlii din Luieriu la ora 2 p. m.

Planurile, antemăsuratoarea și condițiunile speciale de dare în întreprindere, se află la oficiul protopopesc ortodox român din Reghin, unde se pot vedea în orice zi.

Ofertele vor fi închise-sigilate și se vor depune la oficiul protopopesc din Reghin, împreună cu o garanție de 6% din deviz (în bani gata, efecte publice socotite la cursul zilei sau libel de garanție.)

Luierin, 14 Mai 1927.

Văzut: D. Antal Oficiul parochial ortodox din Luierin.

Nr. 236/1927.

2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Muncel cu filia Fălcușă, protopopiatul Dej, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă par. cu supraedificatele necesare.
3. Sesiune parohială de 16 jug. cad.
4. Lemne de foc.
5. În materă o zi de lucru, în filie 2 zile de lucru dela fiecare familie.
6. dela fiecare familie din filie 1 mierță de cucurur desfăcat.

7. Stolele obicinuite.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite în ordine subsemnatului oficiu protopopesc și cu prealabila încuviințare a acestuia să se prezenteze în parohie pentru a face cunoștința cu poporul.

Dej, la 12 Mai 1927.

Oficiul protop. ort. rom. din Dej în conțelegere cu cons. paroh. din aceste comune.

Teodor Hermann
protopop.